

Тия гробъ е била погребена заобиколени съ права, Ирина, която го прѣживѣла азъ. Нѣмало е кой да бжде около 80 сантиментеговитѣ крака. Така щото, прѣдверъ къмъ югъ, лежала първата му жена, католичката тѣкмо надъ въ женското отдѣление, а при краката ѝ, стѣнъта. Че и двата тия гроба съ царски, се вижда отъ много обстоятелства: 1. св. Четиредесетъ е царска черкова; 2. гробеветѣ сж били много разкошни -- само отъ мраморъ. Въ всички разкопки въ Търново не се намѣри ни единъ гробъ, обграденъ само съ мраморни плочи и ни въ единъ не се намѣри толкова олово, мраморни плочи и кжсове отъ мраморъ. Отъ всичко се вижда, че тия гробове трѣбва да сж били украсени и отвѣтрѣ и отвънъ. Ако е употребенъ толкова мраморъ за въ земята, нѣма съмнѣние, че и отвънъ гробеветѣ сж били много хубави. И туй е накарало турцитѣ да разсипятъ всичко, като сж мислѣли, че ще намѣрятъ нѣкакви си богатства въ самитѣ гробове. И навѣрно трѣбва да сж намѣрили, ако не много нѣщо, то поне нѣкои украшения. Надъ гробеветѣ трѣбва да е имало плочи съ надписи, подобно на нѣкои гръцки гробове въ старитѣ, па и въ новитѣ врѣмена. Напр., намѣрватъ се много плочи съ надписи, които сж били слагани върху гробове на гръцки владици. Ако не бѣха нашитѣ врагове да разсипятъ всичко наше минало, ние щѣхме да имаме днесъ прѣдъ очитѣ си хубави мраморни гробници, украсени, великолѣпни... Ала сждбата е била злочеста къмъ насъ, и ние се ровимъ да търсимъ остатъци отъ нашето минало!

Разкопа се и останалата частъ отъ черковата, но никакви други гробове не се намѣриха. Синоветѣ на Асѣня не били благополучни. Калиманъ I, който билъ отъ първата му жена, е отровенъ въ 1246 г. По-малкиятъ Асѣновъ синъ отъ втората жена, Михаилъ Асѣнъ, е убитъ въ 1257 година въ околноститѣ отъ братовчеда си Калимана, но и самиятъ Калиманъ билъ убитъ наскоро и съ него се свършва династията на Асѣновцитѣ. По но-